

Projekt Järnslottet

Föreningen Hyttan Axmar bruk i samarbete med Leif Bolter

$$0,455 \cdot 25 = 11,375 \text{ m}^2 \approx 11,4 \text{ m}^2$$

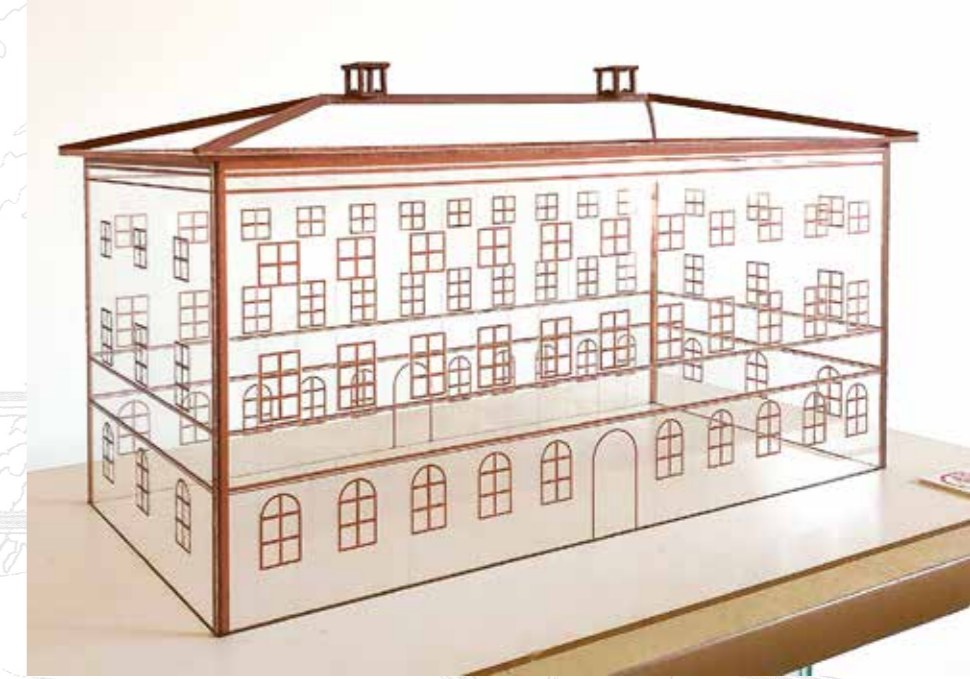
$$T \approx 10 \rightarrow E = 0,11375 \text{ m}^3$$

$$0,114 \cdot 8000 = 910 \text{ kg}$$

**AXMAR
BRUK**

Slottet i Axmar bruk kan återuppstå som en hägring

Med projektet Järnslottet vill föreningen Hyttan i Axmar bruk skapa en levande landsbygd som är till för alla.

Den ideella föreningen Hyttan äger och driver Axmar bruk, som sedan 2011 är Gästriklands enda kulturresevat. Här finns fantastiska kultur- och naturvärden. Ett arv som förvaltas med grundtanken att kulturmiljön ska vara tillgänglig för alla. Vuxna som barn, boende och entreprenörer i Axmar bruk bygden omkring, besökare från städerna i närheten, från övriga Sverige och Europa.

Som en konstfull hägring i grön oas

Grundidén med projektet Järnslottet är att på ett vackert sätt tillföra något unikt och nytt som kan bygga en bro mellan gamla och nya tider och skapa förutsättningar för att ett värdefullt kulturarv kan utgöra navet i landsbygdsutvecklingen. Järnslottet ska, med sitt säregna uttryck bli en viktig resurs för upplevelse- kultur- och naturturism som i sin tur ska bidra till en välmående och attraktiv ort utanför staden där människor kan fortsätta bo leva och verka. Som en konstfull hägring mitt i den gröna, lugna oas som Axmar bruk är.

Berätta om vår historia på nytt sätt

Järnslottet ska bli unikt i sitt slag och med de möjligheter till olika evenemang och möten som kan anordnas i dess väldiga rymd skulle det bli en starkt bidragande faktor till den fortsatta utvecklingen av Axmar bruk som både ort och besöksmål. Det ska öppna upp för upplevelser som knyter an till Axmar bruks historia, kultur och natur och på ett nytt och intressant sätt väcka intresset för detta hos en yngre publik.

Axmar Slott byggdes 1861

Foto Aja Axlund

Endast balustraden vittnar om Axmar bruks storhetstid

Järnslottet - en unik vision som kan bli verklighet

Positiva förändringar som skapar framtidstro

Mitt i den tillgänglighetsanpassade engelska parken ska Järnslottet trona på platsen där det gamla Axmar Slott stod i all sin prakt. Här ska besökare få återuppleva en tid som flytt, där slottet från 1860-talet var symbolen för företagsamheten och viljan att skapa och driva Axmar bruk.

Den viljan och drivkraften finns kvar idag, hos föreningen Hyttan, hos boende i bygden och hos de entreprenörer som driver sin verksamhet här och är beroende av att fler besökare hittar hit. I en landsbygd där känslan av utanförskap ibland kan skönjas tror vi starkt på att skapa positiva förändringar som enar bygden och ger framtidstro. Det här projektet är ett praktexempel på hur vanliga ortsbor utifrån ett underifrånperspektiv och med gemensamma krafter kan agera goda förebilder genom att utnyttja vårt gemensamma kultur- och naturarv till att skapa en attraktiv och hållbar plats att bo, leva och verka i. Om vi genom det här projektet kan locka fler att flytta hit, att etablera företag och skapa arbetstillfällen på landsbygden, då har vi lyckats.

Konstruktionen är principiellt enkel: Allt material är av rostresistent corténstål. Samtliga fönster är hängande i spända, rostfria vajrar (visuellt diskreta) från taklisterna till grunden. Konstruktionens tyngd förs ner till de fyra originalhörnstenarna. Luftmotståndet är ringa i förhållande till volymen, då Järnslottet i stort är tomrum.

Axmar Slott ritades av den anseende arkitekten Johan Fredrik Åbom och uppfördes 1862-66 av bruksfamiljen von Schinkel. Slottet var tre våningar högt, 25 meter långt och 11 meter brett. I slutet av andra världskriget användes Slottet som flyktingläger. 1970 revs Slottet och endast grundstenarna och balustraden finns kvar idag.

Foto Aja Axlund

Konstnären Leif Bolter har ritat Järnslottet, som en tredimensionell teckning i naturlig storlek utförd i rostrött corténstål, något som harmonierar väldigt väl med arvet av det järnbruk som drevs här i 250 år.

– Det ska till största delen vara rymd och tomrum med den i sammanhanget spröda teckningen i järn. Verkligt och överkligt samtidigt – poetiskt som i en dröm, säger Leif Bolter om sin vision.

Leif Bolter är ledamot av Konstakademien och en av Sveriges främsta konstnärer av utsmyckning av offentlig miljö.

"Det offentliga rummet, dess gestaltning, tilltal och samspel med det sociala liv det befinner sig i intresserar mig mycket. Landskapets poetik och läkande kraft är en källa för mitt skapande och inspirerar till medverkan och dialog."

Foto Thomas Ärlemo

I Axmar bruk finns en lång och spännande historia som innefattar ett järnbruks uppgång, utveckling och nedläggning. Här tillverkades järn i mer än 250 år.

Den ideella Föreningen Hyttan, som bildades 1989, drivs av en vilja att samverka, skapa gemenskap och lyfta fram den trolska platsen som Axmar bruk utgör med sina bevarade byggnader, engelska park, spegeldammar, vattendrag, skog och hav. Med ideella krafter värnar man det gamla järnbruket med all dess spännande historia, och medlemmarna lägger ner både tid och själ i att de som vistas här ska känna lugn, harmoni och sitt hjärtas rytm.

Föreningen Hyttans långsiktiga plan med Järnslottet är att skapa olika evenemang, som konstutställningar, teaterföreställningar, konserter, berättarkvällar, bröllop och andra ceremonier, skaparverkstad och till och med möjlighet till övernattnin i slottet. I samarbete med Läns museet Gävleborg håller vi på att ta fram en handlingsplan för hur vi ska göra Axmar bruk attraktivt även för den yngre publiken, där vi vill göra både platsen och dess historia lättillgänglig och intressant för kunskapstörstande skolbarn.

Sedan årsskiftet 2018/19 drivs ett treårigt projekt med Region Gävleborg som huvudfinansiär med målet att utveckla Axmar bruk till att bli Gävlekustens främsta besöksmål. Ett av huvudmålen för projektet är att utveckla utbudet av kvalitativa aktiviteter och upplevelser som knyter an till Axmar bruks historia, kultur och natur. Föreningen är övertygad om att projekt Järnslottet kan bli ett värdefullt tillskott som lockar många, både nationella och internationella, besökare. Tillsammans med konstnären driver vi nu Projekt Järnslottet vidare för att söka finansiering för att kunna förverkliga Järnslottet.

Föreningen Hyttan
axmarbruk.se

Leif Bolter om Järnslottet: Dess tecknade väldiga rymd ska väcka häpnad och förundran och troligen locka många till beskådan, till evenemang och möten av alla de slag. Axmar Slott ska bli unikt i sin sort.

Foto Aja Axlund

Den engelska parken i Axmar bruk är unik

Foto Aja Axlund

Lusthuset – populärt för bröllop och dop